

Оскільки випуск інноваційного продукту на ринок пов'язаний з певною невизначеністю і ризиком, то грошові потоки, пов'язані з інноваційною діяльністю, можуть бути як надійними так і ризиковими. Більшість грошових потоків вітчизняних інноваційних підприємств носять переважно ризиковий характер.

Таким чином, врахування всіх особливостей грошових потоків інноваційних підприємств дозволить значно підвищити ефективність управлінських рішень під час їх господарювання та забезпечить підвищення прибутковості інноваційної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Про інноваційну діяльність: Закон України № 40-IV від 04.07.2002. *Відомості Верховної Ради*. 2002. №36. Ст. 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 23.10.2019 р.).
2. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб.. К. : Ельга, 2008. 724 с.

Письменна Т. В., к.е.н., доцент кафедри фінансового менеджменту та страхування Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

За сучасних тенденцій розвитку економіки кожен суб'єкт господарювання усвідомлює, що його місце поряд з іншими економічними агентами визначається конкурентоспроможністю. У свою чергу, забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання можливе тільки за умови використання нових технологій, упровадження сучасного устаткування, виробництва вдосконаленої продукції. Усе свідчить про необхідність активізації інноваційної діяльності суб'єкта господарювання для зміцнення його конкурентної позиції у ринковому середовищі.

Звертаючись до суті інноваційного розвитку підприємства, зазначимо, що цей процес передбачає впровадження перспективних нововведень для забезпечення стратегічної гнучкості суб'єкта господарювання. У його ході відбувається орієнтація діяльності підприємства на отримання високих фінансових результатів за рахунок інноваційних чинників, що передбачають постійний пошук нових засобів і сфер реалізації потенціалу суб'єкта господарювання.

Нагадаємо, що результати інноваційної діяльності підприємства можуть бути втілені у новій або вдосконаленій продукції, що виробляється зі застосуванням новітніх методів на базі сучасного обладнання. Тому, прагнучи модернізувати свою технологічну базу, суб'єкти господарювання у ході здійснення інноваційної діяльності суттєво витрачаються на придбання машин і обладнання.

З огляду на зазначене вище, процес управління інноваційним розвитком підприємства набуває важливого значення у нестабільному економічному середовищі. Цей процес зводиться до системного управління інноваційною діяльністю підприємства з метою досягнення його економічної стабільності шляхом нарощування та реалізації інноваційного потенціалу, що включає інтелектуальні, інформаційні, організаційно-управлінські, виробничі, технологічні та фінансові ресурси, для перетворення його у інноваційний капітал, здатний забезпечити інноваційний розвиток суб'єкта господарювання [1, с. 128].

За нашим спостереженням, одні суб'єкти господарювання виявляють посиленій інтерес до технологічного оновлення виробництва, тому вважаються інноваційно активними, а інші, відповідно, відносяться до неінноваційних суб'єктів господарювання. Це підтверджують статистичні дані про відносне значення кількості інноваційно активних підприємств у загальній кількості промислових підприємств в Україні. Як свідчать наші розрахунки, упродовж 2012–2018 рр. цей показник у середньому дорівнював 17% [2].

З даних у табл. 1 видно, що впродовж 2012–2018 рр. найбільший обсяг витрат на інновації становив 23299,5 млн. грн. у 2016 р. Порівняно з цим значенням у 2018 р. обсяг витрат на інновації зменшився на 11049,4 млн. грн. і дорівнював 12180,1 млн. грн. За досліджуваний період серед усіх джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні переважали власні кошти, обсяг яких знаходився у межах від 6540,3 млн. грн. у 2014 р. до 22036,0 млн. грн. у 2016 р. Поряд з цим, у 2012–2018 рр. інноваційна діяльність промислових підприємств фінансувалася за рахунок коштів державного бюджету, коштів інвесторів-нерезидентів, а також з інших джерел.

Таблиця 1

Джерела фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні у 2012–2018 рр.

(Млн. грн.)

Показники	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Витрати на інновації	11480,6	9562,6	7695,9	13813,7	23229,5	9117,5	12180,1
У т. ч.:							
Власні кошти	7335,9	6973,4	6540,3	13427,0	22036,0	7704,1	10742,0
Кошти державного бюджету	224,3	24,7	344,1	55,1	179,0	227,3	639,1
Кошти інвесторів-нерезидентів	994,8	1253,2	138,7	58,6	23,4	107,8	107,0
Кошти з інших джерел	2525,6	1311,3	672,8	273,0	991,1	1078,3	692,0

Примітка. Складено автором на основі [3].

Зважаючи на те, що вітчизняні підприємства, які впроваджують інновації, фінансують витрати на інноваційну діяльність переважно за рахунок власних коштів, то це джерело можна вважати основним у сучасних економічних умовах

[4, с. 453]. Проте, використання тільки власних коштів значно звужує можливості вітчизняних підприємств для реалізації їхнього інноваційного потенціалу.

Таким чином, активне впровадження у процес виробництва новітніх досягнень науки і техніки та використання інноваційних технологій дає змогу підвищити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств. Такий висновок зроблено на основі того, що завдяки проведенню інноваційної діяльності досягається економічне зростання, а це, у свою чергу, збільшує потенціал суб'єктів господарювання та гарантує їм вирішення економічних, соціальних та інших проблем [5, с. 150–151].

Водночас, зважаючи на те, що у ході інноваційної діяльності підприємства стикаються з високим ступенем невизначеності та ризику, важливо при фінансуванні інноваційних проектів використовувати різноманітні джерела. Це дасть змогу забезпечити ефективне впровадження інновацій з їх подальшою комерціалізацією, що гарантуватиме зростання фінансової віддачі від інноваційної діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Федулова Л. І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємства. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2014. № 2. С. 122–135.
2. Частка кількості інноваційно активних підприємств у загальній кількості промислових підприємств. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 24.10.2019).
3. Джерела фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 24.10.2019).
4. Колодяжна І. В., Борблік К. Е. Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств України. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 9. С. 448–453.
5. Лепетюха Н. В., Липська А. С. Сучасний стан інноваційної діяльності промислових підприємств України. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 18. С. 150–158.

Пономаренко В.І., студентка
Науковий керівник: Івашко Л.М.,
к.е.н., доцент
Одеський національний університет
ім. І.І. Мечникова, м. Одеса, Україна

ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ЯК ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство, яке працює у ринковій економіці, піддається впливам зовнішнього середовища, в якому, як правило, відбуваються швидкі зміни, викликані різними факторами: зміною кон'юнктури, насиченням ринків збуту, появою нових видів продукції тощо. Зміни, що відбуваються, підвищують ступінь невизначеності при прийнятті рішень, а, отже, збільшується ризик при досягненні запланованих результатів. У таких умовах підприємству необхідно мати орієнтир руху вперед - стратегію розвитку, котра забезпечує не лише стабільну діяльність компанії, але і високий рівень її конкурентоспроможності протягом тривалого часу.